ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΚΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦ. ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ : Γ΄
Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 Αθήνα
Πληροφορίες : Χ. Γκιουλέκα
Τηλέφωνο : 210 3368113

Αθήνα 20/03/2012
Αρ. Πρωτ.: Φ80000/οικ. 6286/448

ΠΡΟΣ: ΙΚΑ-ΕΤΑΜ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Δ/νση Παροχών
Τμήμα Συγχ/ντων Ταμείων
Αγ. Κων/νου 8
10241 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών για την υλοποίηση των διατάξεων του άρθρου 138 περ. Η του ν. 4052/2012 (ΦΕΚ Α΄ 41)»

Σας γνωρίζουμε ότι με το άρθρο 138 περ. Η του ν. 4052/2012 (ΦΕΚ 41 Α΄), ρυθμίζονται θέματα συνταξιοδότησης μητέρων ανήλικων παιδιών και γυναικών ασφαλισμένων στα Ειδικά Ταμεία του αρ. 2 του ν. 3029/2002 (Α΄ 160) πριν την 1.1.1983 και για την εφαρμογή τους δίνουμε τις ως κατωτέρω διευκρινίσεις:

1. Σχετικά με τη συνταξιοδότηση των **μητέρων ανήλικων παιδιών** ασφαλισμένων στα πρώην Ειδικά Ταμεία **πριν την 1.1.1983**, ισχύουν τα εξής:

α) όσες μητέρες ανηλίκων είχαν συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης **μέχρι 31.12.1992**, θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με αυτές τις προϋποθέσεις για να συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του 42^{ου} έτους της ηλικίας τους.

β) όσες μητέρες ανηλίκων συμπλήρωσαν 15 έτη ασφάλισης κατά το μεταβατικό διάστημα **από 1.1.1993 μέχρι 31.12.1997**, κατά το οποίο αυξήθηκαν ο προβλεπόμενος

από τις καταστατικές διατάξεις συντάξιμος χρόνος καθώς και το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση κατά έξι μήνες κάθε έτος και μέχρι τη συμπλήρωση των 17 ετών και έξι μηνών και των 44 ετών και έξι μηνών αντίστοιχα, κατοχύρωσαν το συντάξιμο χρόνο και το όριο ηλικίας που ίσχυε κατά τη συμπλήρωση της 15ετίας, κατά την οποία αναζητείτο και η ανηλικότητα του παιδιού.

γ) **από 1.1.1998 μέχρι 31.12.2002**, ο συντάξιμος χρόνος καθορίζεται στα 17 ½ χρόνια ασφάλισης ενώ ως όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση ορίζεται το 50^{ο} και ως εκ τούτου η θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα γίνεται με τη συμπλήρωση αυτού του συντάξιμου χρόνου κατά τον οποίο πρέπει να συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Ειδικά για τις ασφαλισμένες μητέρες ανηλίκων στα πρώην Ειδικά Ταμεία, στα οποία ο προβλεπόμενος από τα καταστατικά τους συντάξιμος χρόνος ήταν **τα 20 έτη** ασφάλισης, απαιτούνταν μέχρι το έτος **2003** η συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου **20** ετών ασφάλισης με όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση το **50**^{ο}.

δ) **από 1.1.2003** ο συντάξιμος χρόνος (των 15 ή 20 ετών ασφάλισης) αυξάνεται κατά έξι μήνες κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης. Από αυτή την ημερομηνία και μέχρι τη συμπλήρωση των 25 ετών, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος αναζητείται η ανηλικότητα του παιδιού κατά τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου που απαιτείται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή.

2. Σχετικά με τη συνταξιοδότηση των **γυναικών** ασφαλισμένων στα πρώην Ειδικά Ταμεία **πριν την 1.1.1983**, ισχύουν τα εξής:

α) όσες γυναίκες συμπλήρωσαν 20 έτη ασφάλισης, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου τους μέχρι **31.12.1997**, κατοχύρωσαν το όριο ηλικίας των 53 ετών για πλήρη σύνταξη. Ειδικά για τις ασφαλισμένες στο πρώην ΤΑΠ-ΟΤΕ απαιτούνταν κατά

το χρονικό διάστημα 1993-1997 η συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου 15,5-17,5 ετών ασφάλισης.

β) **από 1.1.1998,** παύει να ισχύει η 15ετία (ΤΑΠ-ΟΤΕ) ή η 20ετία και ο συντάξιμος χρόνος αυξάνεται κατά έξι μήνες κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης. Από την 1.1.1998 και μέχρι τη συμπλήρωση των 25 ετών ασφάλισης, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται η συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου, όπως αυτός διαμορφώνεται μέχρι το έτος 2007, κατά το οποίο συμπληρώθηκε η 25ετία (εκτός από την περίπτωση των ασφαλισμένων του τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ, όπου η 25ετία βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και συμπληρώνεται κατά το έτος 2012) και του απαιτούμενου ορίου ηλικίας.

Επισημαίνεται ότι και για τις δύο περιπτώσεις (μητέρων και γυναικών) παραμένει σε ισχύ η περ. δ της περ. 5 του αρ. 9 του ν. 1976/1991. Διευκρινίζεται ότι, τα επτά επιπλέον έτη ασφάλισης προστίθενται στο συντάξιμο χρόνο, όπως αυτός διαμορφώνεται και ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση των 25 ετών ασφάλισης.

3. α. Όσες **μητέρες ανήλικων παιδιών** ασφαλισμένες στα πρώην Ειδικά Ταμεία πριν την 1.1.1983, **παραιτήθηκαν** από την υπηρεσία τους **και υπέβαλαν αίτηση συνταξιοδότησης** στο φορέα κύριας ασφάλισής τους μέχρι την **καταληκτική ημερομηνία της 31ης.8.2011**, θα συνταξιοδοτηθούν με τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου και του ορίου ηλικίας που απαιτούνταν κατά το χρόνο που αυτές συμπλήρωναν τα 15 έτη ασφάλισής τους έχουσες ανήλικο παιδί, ή χωρίς όριο ηλικίας με τη συμπλήρωση 7 επιπλέον του συντάξιμου αυτού χρόνου ετών ασφάλισης.

β. Όσες **γυναίκες** ασφαλισμένες στα πρώην Ειδικά Ταμεία πριν την 1.1.1983, **παραιτήθηκαν** από την υπηρεσία τους και **υπέβαλαν αίτηση συνταξιοδότησης** στο φορέα κύριας ασφάλισής τους μέχρι την **καταληκτική ημερομηνία της 31ης.8.2011,** έχοντας συμπληρώσει συντάξιμο χρόνο τουλάχιστον 21 έτη μέχρι την ημερομηνία παραίτησής τους, θεμελιώνουν δικαίωμα για λήψη σύνταξης.

Η νομοθετική αυτή πρόβλεψη σκοπεί στη συνταξιοδότηση της ανωτέρω κατηγορίας γυναικών με τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου και του ορίου ηλικίας που απαιτούνταν κατά το χρόνο συμπλήρωσης των 15 ή 20 ετών ασφάλισής τους (ανάλογα με τις καταστατικές τους διατάξεις) ή χωρίς όριο ηλικίας με τη συμπλήρωση 7 επιπλέον του συντάξιμου αυτού χρόνου ετών ασφάλισης.

Επισημαίνεται ότι, οι συνταξιοδοτικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μέχρι την 31^{η} .8. 2011 από τα πρώην Ειδικά Ταμεία για τις δύο αυτές κατηγορίες γυναικών με τον τρόπο που περιγράφηκε μόλις ανωτέρω, δεν ανακαλούνται.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ Υπουργού
2. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως
3. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
4. Δ/νση ΚΑΜ (Τμ. Γ, Δ)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ